

A KSH jelenti: Gazdaság és társadalom, 2015/08

Tartalom

Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok.....	1
Ágazati teljesítmények.....	2
Társadalmi és jövedelmi folyamatok.....	3

Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

- A Nemzetközi Valutaalap legfrissebb előrejelzése szerint a **globális gazdaság** teljesítménye – a 2014. évi 3,4%-os emelkedést követően – 2015-ben 3,1%-kal bővül. A növekedés alakulására hatással vannak többek között a geopolitikai konfliktusok, a kőolaj árának változása, valamint a kínai gazdaság lassuló növekedési üteme.
- 2015 I. félévében a GDP volumene a **világgazdaság legnagyobb szereplői** közül az Egyesült Államokban 2,8, az Európai Unióban 1,8, Kínában 7,0, Indiában 7,4%-kal nőtt, Japánban stagnált az egy évvel korábbihoz képest.¹
- A **magyar gazdaság** teljesítménye 2013-ban növekedési pályára állt, a bővülés 2015 első felében folytatódott. Hazánk bruttó hazai terméke az I. félévben 3,1%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A II. negyedévben – elsősorban a mezőgazdaság teljesítményének csökkenése, valamint a visszafogottabb külső kereslet miatt – a gazdasági teljesítmény emelkedésének üteme (2,7%) némileg elmaradt a korábbi negyedévekéitől.
- 2015 első hat hónapjában a felhasználási oldalon elsősorban a háztartások bővülő fogyasztása és a szufficiens külkereskedelem volt a gazdasági növekedés forrása. A termelési oldalon az emelkedés húzóereje a feldolgozóipar (ezen belül a járműgyártás és a hozzá kapcsolódó beszállító ágazatok) és a szolgáltató szektor volt.
- A **külkereskedelmi termékforgalomban 2015. január–augusztusban** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 59,4 milliárd eurót tett ki, 7,4%-kal nagyobb összeget, mint 2014 azonos időszakában. A behozatal értéke 54,1 milliárd euró volt, 5,6%-kal több az egy évvel korábbinál. Külkereskedelmünk 5,3 milliárd eurós többlettel zárta az első nyolc hónapot, az egyenleg 1,2 milliárd euróval javult az előző év azonos időszakához képest. **2015. augusztusban** az export és az import euróértéke egyaránt 6,2%-kal haladta meg a tizenkét hónappal korábbi. Az egyenleg esetében a nyolcadik hónap során 459 millió eurós többlet keletkezett, ami 25 millió euróval több az egy évvel korábbinál.
- A részletesen feldolgozott, **január–júliusi** adatok szerint a **külkereskedelmi termékforgalom volumene** a kivitel esetében 8,3, a behozataléban 6,9%-kal bővült a 2014. első héthavihoz képest. **Júliusban** a forgalom volumene kisebb mértékben bővült, mint az első hét hónap átlagában, a növekedés az exportban 6,0, az importban pedig 3,4%-os volt.
- Az év első hét hónapjában a **külkereskedelmi termékforgalom forintban mért árszínvonala** mérséklődött a tavaly ilyenkoréhoz képest, a változás mértéke az exportban 0,5, az importban 1,0% volt. A behozatal árszínvonalának a kivitelét meghaladó mértékű csökkenése hatására a **cserearány** kedvezően változott, a javulás 0,5%-os volt.

A forint az euróhoz képest némileg (0,2%-kal), a dollárhoz viszonyítva pedig jelentősen (23%-kal) leértékelődött.

- A Magyar Nemzeti Bank adatai szerint a **folyó fizetési mérleg 2015 I. félévét** 2,5 milliárd eurós többlettel zárta, a mérleg 1,6 milliárd euróval javult az egy évvel korábbihoz képest. Az áru- és szolgáltatásforgalom többlete 1,1 milliárd euróval nőtt, és 4,8 milliárd eurót tett ki. A részmerlegen belül nagyobb mértékű javulás az áruk egyenlegét jellemezte: 2,1 milliárd eurós aktívuma 812 millió euróval több a 2014. I. félévinél. A jelentősebb, 2,7 milliárd eurós többlet ugyanakkor a szolgáltatások vonatkozásában keletkezett, ennek mintegy fele az utazási szolgáltatások forgalmából származott. Az elsődleges jövedelmek egyenlege 2015 első hat hónapjában 1,9 milliárd eurós forráskiáramlást mutat, az egy évvel korábbinál 408 millió euróval kevesebbet. Az idetartozó tételek közül a munkavállalói jövedelmek egyenlege 1,2 milliárd eurós többlettel, a befektetések jövedelmei ugyanakkor 3,7 milliárd eurós hiánnyal zárták 2015 I. félévét. A harmadik fő részmerleg, a másodlagos jövedelmek esetében 355 millió eurós nettó forráskiáramlás volt, 82 millió euróval kevesebb a 2014. I. félévinél.
- A folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes egyenlegeként kialakuló – úgynevezett felülről számított – **külfölddel szembeni finanszírozási képesség** 4,8 milliárd eurót tett ki **2015 I. félévében**, 2,9 milliárd euróval többet, mint egy évvel korábban. A folyó fizetési mérlegben, valamint a tőkemérlegben elszámolt **EU-transzferek** együttes egyenlege 3,3 milliárd eurós többletet mutatott, 1,6 milliárd euróval meghaladva a 2014. I. félévét.
- A Magyar Nemzeti Bank adatai szerint **2015. június végén** a nemzetgazdaság bruttó, a közvetlen tőkebefektetéseken belüli adósság nélküli **külföldi adósságállománya** 87,9 milliárd euró, a nettó adósságállomány 32,3 milliárd euró volt. Az egy évvel korábbihoz képest a bruttó külföldi adósságállomány 2,8, a nettó pedig 14%-kal csökkent. 2015. június végén az államháztartás és az MNB együttes nettó külföldi adósságállománya 14,2 milliárd eurót tett ki, 13%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban.
- 2015. január–szeptemberben az államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált hiánya – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 955 milliárd forint volt, 110 milliárd forinttal több, mint 2014 azonos időszakában. Az államháztartás központi alrendszerének bevétele 11,8, kiadása 12,8 billió forintot tett ki, amely értékek 1,3, illetve 0,3%-kal elmaradtak az egy évvel korábbitól. A központi költségvetés 1007 milliárd forintos hiánnyal zárta az első kilenc hónapot, ami 30 milliárd forinttal kedvezőbb az egy évvel korábbihoz képest. A társadalombiztosítási alapok egyenlege ezzel szemben romlott, a 30 milliárd forintos többlet 128 milliárd forinttal kevesebb, mint a 2014. január–szeptemberi. A TB-alapokhoz hasonlóan az elkülönített állami pénzalapok egyenlege is kedvezőtlenebbé vált, a romlás mértéke 12 milliárd, az aktívum pedig 22 milliárd forint volt.
- 2015 I. félévében a kormányzati szektor** – az ESA szerinti – **hiánya** 184 milliárd forint volt, ami a GDP 1,1%-ának felelt meg. 2014 azonos időszakához képest a deficit 324 milliárd forinttal, GDP-arányosan számítva pedig 2,1 százalékponttal csökkent. Egy év alatt a bevételek

¹ Az adatok szezonálisan kiigazítottak. Forrás: [OECD](#).

8,5, a kiadások 3,6%-kal növekedtek. Az első féléves javulás meghatározóan a **II. negyedéves folyamatokkal** magyarázható, ekkor a 0,3%-os GDP-arányos hiány 3,5 százalékponttal volt alacsonyabb a 2014 II. negyedévihez képest.

Ágazati teljesítmények

- **Augusztusban a mezőgazdasági termelői árak** átlagosan 3,8%-kal elmaradtak az előző év azonos időszakától. A növényi termékek ára 0,9%-kal emelkedett, miközben az élő állatok és állati termékeké 11%-kal csökkent. A növényi termékek közül a gabonafélék ára 7,4%-kal csökkent, a zöldségféléké azonban 7,8, a burgonyáé 3,9, a gyümölcsféléké pedig 17%-kal emelkedett. Az élő állatok árszintje az előző év augusztusához képest 8,6, az állati termékeké 17%-kal alacsonyabb.
- **Január–augusztusban** a mezőgazdasági termelői árak 5,6%-kal mérséklődtek. Mind a növényi termékek (3,3%), mind az élő állatok és állati termékek ára (9,2%) csökkent. A tej ára több mint ötödével esett vissza.
- **2015 augusztusában az ipari termelés** volumene 6,2%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Ezzel már közel két éve folyamatosan növekszik az ipari kibocsátás. Az exportértékesítés volumene 9,0, a belföldi értékesítésé pedig 2,5%-kal nőtt. Az ipar nemzetgazdasági ágai közül a feldolgozóipari termelés volumene 7,1, az energiaiparé 4,9%-kal bővült, a csekély súlyú bányászaté 24%-kal visszaesett 2014 augusztusához képest. Az **előző hónaphoz képest** a szezonális és munkanaptényezővel kiigazított **ipari termelés** augusztusban 2,0%-kal csökkent.
- **2015 január–augusztusában** az ipari termelés volumene 6,6%-kal magasabb volt a 2014 azonos időszakánál. Az ipari ágak közül a **feldolgozóipar** kibocsátása 7,1, az **energiaiparé** 5,1%-kal bővült, a kis súlyú **bányászaté** ugyanakkor 6,3%-kal csökkent. Mindkét értékesítési irányban emelkedtek az eladások: az összes értékesítés közel kétharmadát adó exporteladások 8,7, a több mint egyharmadát adó belföldi eladások 3,0%-kal növekedtek.
- 2015 első nyolc hónapjában a feldolgozóipari alágak többségében bővült a kibocsátás, a legnagyobb mértékben (16%) a feldolgozóipari termelés háromtizedét adó **járműgyártásban**. Szintén kiemelkedő mértékben emelkedett – az egyaránt bővülő hazai és külföldi eladások következtében – a **gumi-, műanyag- és építőanyagipar** termelése (15%). A termelés 11%-át jelentő, szinte teljes egészében külföldi piacokra értékesítő **elektronikai ipar** 4,9%-kal nőtt, elsősorban az elektronikus fogyasztási cikkek gyártásában bekövetkezett 25%-os növekedés miatt. A termelés több mint tizedét adó **élelmiszeripar** (élelmiszer, ital, dohánytermék) kibocsátása 3,3, ezen belül a legnagyobb alágazatának számító húsipar 5,3%-kal bővült. Az élelmiszeripar belföldi értékesítése 0,7, exportértékesítése pedig 10%-kal emelkedett.
- 2015 január–augusztusában két alágban mérséklődött a kibocsátás, nagyobb mértékben (2,9%-kal) – az exportértékesítés csökkenésével (3,6%) összefüggésben – a **gép-, gépi berendezés gyártásában**. A **kocsygyártás, kőolajfeldolgozás** termelése 2,2%-kal elmaradt az egy évvel korábbi szinttől. A **kohászat, fémfeldolgozás** kibocsátása stagnált, ezen belül a fémfeldolgozásé 1,2%-kal nőtt, a kohászaté viszont 1,6%-kal mérséklődött.
- Az év első nyolc hónapjában az ipari termelés bővülése az ipari alkalmazotti létszám² 2,8%-os növekedése mellett következett be, így az **egy alkalmazásban állóra jutó termelés volumene** 4,1%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A termelékenység a feldolgozóiparban 4,0, az energiaiparban 7,7%-kal javult.
- 2015 január–augusztusában az ipari termelés mindegyik **régióban** emelkedett, a legnagyobb mértékben Dél-Alföldön (11%), a többi régióban 4,0 és 9,8% közötti mértékben.
- A megfigyelt feldolgozóipari ágazatok körében az **új rendelések volumene** augusztusban 2,4%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest, ezen belül

- az új belföldi rendelések 27%-kal bővültek, az új exportrendelések viszont 0,9%-kal mérséklődtek. (A járműgyártás új exportrendelése 6,6%-kal emelkedtek.) Augusztus végén az összes **rendelésállomány** 9,9%-kal haladta meg az előző év augusztusit. Az export rendelésállománya 11%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál, ezen belül a járműgyártásé 31%-kal nagyobb, a gyógyszergyártásé viszont 64%-kal alacsonyabb.
- Az **építőipari termelés** volumene **augusztusban** – idén először – csökkent, 2014 azonos időszakához viszonyítva 6,1%-kal. Mindkét építőipari ágazat termelési volumene visszaesett: az épületeké 5,2, az egyéb építőipari termelésé 6,8%-kal. Az épületek építésének alakulását elsősorban a szak- és szerelőipari munkák csökkenése befolyásolta, míg az egyéb építőipari munkák építésének csökkenése mögött a közlekedési infrastruktúra fejlesztésén korábban végzett nagy értékű munkák jelentős részének befejezése állt.
- Az **előző hónaphoz képest** – a szezonálisan és munkanappal kiigazított index alapján – az építőipar termelése a júliusi 3,1%-os visszaesés után augusztusban 3,6%-kal csökkent.
- **Január–augusztusban** az építőipari termelés 4,7%-kal bővült az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az épületek építése 2,7, az egyéb építőipari termelésé 6,8%-kal emelkedett.
- Az **augusztusban megkötött új szerződések** volumene 11%-kal kisebb lett az egy évvel korábbinál. Az épületek építésére kötött szerződések volumene 19, az egyéb építőipari termelésé 4,0%-kal csökkent. Az **első nyolc hónapban** 18%-kal kisebb volumenű **új szerződést** kötöttek, mint 2014 azonos időszakában. Az épületek építésére kötött szerződések volumene 17, az egyéb építőipari munkák építésére vonatkozó új szerződéseké 19%-kal visszaesett.
- Az új szerződések elmúlt hónapokban bekövetkezett csökkenése következtében az építőipari vállalkozások augusztus végi **szerződésállományának** volumene 48%-kal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál. Az épületek építésére kötött szerződések volumene 6,4, az egyéb építőipari munkáké 57%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva.
- **2015 I. félévében a lakáshitel-állomány** szerkezete a devizahitelek forintra váltása következtében teljesen átalakult. A forintheitelek aránya 2015. június végére az egy évvel korábbi 48%-ról gyakorlatilag 100%-ra emelkedett.
- Az első hat hónapban nőtt az **engedélyezett hitelek** száma és összege az előző év azonos időszakához képest. Az új lakásokra felvett hitelek számában egyelőre nem mutatkozik bővülés, a növekedés elsősorban a használt lakások vásárlására fordított hitelek összegénél jelentkezett. A hitelek egyre nagyobb hányada támogatás nélküli, az állami támogatással odaítélt hitelek száma és aránya egyaránt csökkent.
- A szolgáltató ágazatok közül a **kiskereskedelmi forgalom** volumenének alakulását 2013 óta növekvő tendencia jellemzi. 2015. **augusztusban** a forgalom volumene 4,6, **január–augusztusban** összességében 6,0%-kal nőtt. (A naptárhatástól megtisztított adatok azonos mértékű bővülést mutatnak.) Júliushoz képest egy hónap alatt – a szezonálisan és naptárhatástól megtisztított index szerint – az eladások 0,2%-kal mérséklődtek.
- Január–augusztusban az összeforgalom csaknem felét lebonyolító **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek** eladásai 3,8%-kal meghaladták az előző év azonos időszakát. Ezen belül a forgalom több mint háromnegyedét realizáló vegyes termékkörű üzleteké (hiper- és szupermarketeké, vegyesboltoké) 3,8, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 3,6%-kal emelkedett. A **nem élelmiszertermékeket** forgalmazó kiskereskedelmi egységek forgalma 2015 első nyolc hónapjában 7,7%-kal nőtt 2014 azonos időszakához képest. Ezen belül az összes tevékenységcsoportban emelkedtek az eladások: az iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelemé 12, a textil-, ruházati és lábbeliüzleteké 11, a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzleteké 9,2, a gyógyszer-, gyógyászati- és illatszerek-üzleteké 5,8, valamint a forga-

² A legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásoknál.

lom több mint negyedét adó bútor-, műszaki cikkek-üzleteké 1,1%-kal. A termékek széles körére kiterjedő csomagküldő és internetes kiskereskedelemben a forgalom 27%-kal növekedett. Az **üzemanyag-kiskereskedelem** forgalma az év első nyolc hónapjában 8,5%-kal bővült, miközben a járműüzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 11%-kal csökkent.

- Január–augusztusban a kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű-és járműalkatrész-kiskereskedelem** forgalma 4,6%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.
- A **kereskedelmi szálláshelyeken 2015 január–augusztusában** a vendégek száma 8,5, a vendégéjszakáké 6,4%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához viszonyítva. A külföldi és a belföldi vendégek egyaránt 6,4%-kal több vendégéjszakát vettek igénybe az egy évvel korábbinál. (A külföldi forgalom 9,1, a belföldi 9,4 millió vendégéjszaka volt.) A vendégforgalom bővülése a szálláshelyek árbevételét is növelte: folyó áron összesen 12%-kal nagyobb (247 milliárd forint) bruttó bevételt könyveltek el, amihez a szobaárak emelkedése nagyobb, a forgalom bővülése kisebb mértékben járult hozzá. A Széchenyi Pihenőkártyával történő fizetésekből 13,1 milliárd forint, az egy évvel korábbinál folyó áron 4,3%-kal több származott. Az időszakon belül július kiemelkedő, 9,5%-os bővülést hozott a vendégforgalomban, a szállodai szobafoglaltság pedig mind júliusban, mind augusztusban rekordmagasságú, 66,7, illetve 71,0% volt. A turizmus fellendüléséhez a meleg időjárás mellett a különféle rendezvények, fesztiválok, valamint a külföldi forgalom esetében a légi forgalom dinamizálódása és az új útvonalak bevonása is szerepet játszott.
- A **vendéglátóhelyek** eladási forgalmának volumene 10%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, ezen belül júliusban kiugró, 20%-os bővülést mértünk. A forgalom értéke az első nyolc hónapban összesen 595 milliárd forintot tett ki.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az alapvető **népmozgalmi mutatók** szerint **2015 első nyolc hónapját** a születések számának kismértékű emelkedése, illetve a halálozások számottevő növekedése jellemezte, ami együttesen a népességfogyás ütemének gyorsulását eredményezte. Az előzetes adatok szerint 2015. január–augusztusban 60 162 **csecsemő** született, 0,5%-kal (276 fővel) több, mint egy évvel korábban, így a születési arányszám 0,1 ezrelékponttal 9,2 ezrelékre emelkedett. Az **elhunytak** 89 130 fős száma 7,2%-kal (6019 fővel) haladta meg az előző év azonos időszakit, a halálozási arányszám 12,6 ezrelékről 13,6 ezrelékre növekedett. A halálozások száma az év hat hónapjában több, a május–júniusi időszakban átlagosan 2,4%-kal kevesebb volt, mint egy évvel korábban. Az év eleji jelentős halálozási többlet alakulásában a tetőző influenzajárvány és az előző év alacsony bázisértéke is szerepet játszott, a júliusi 4,3%-os emelkedés hátterében pedig a nyári tartós kánikula állhat. Ezer élveszületésre 4,0 **csecsemőhalálozás** jutott, ami 0,7 ezrelékponttal maradt el az egy évvel korábbtól.
- 2015 január–augusztusában a **természetes fogyásból** adódóan az ország népessége 28 968 fővel csökkent, ami 5743 fővel meghaladta a 2014. azonos időszakit.
- Folytatódott a **házasságkötések** számának emelkedése: 2015 első nyolc hónapjában 30 790 házasságot anyakönyveztek, 8,9%-kal (2515-tel) többet, mint egy évvel azelőtt.
- **2015. július–szeptemberben** továbbra is növekvő foglalkoztatás és csökkenő munkanélküliség jellemezte a főbb munkaerő-piaci folyamatokat. A **foglalkoztatottak száma** – a 15–74 éves népességen belül – 4 millió 265 ezer fő volt, az egy évvel korábbinál 116 ezerrel több. A növekedéshez a hazai elsődleges munkaerőpiac 49 ezer fővel járult hozzá, a közfoglalkoztatottak száma 52, a külföldi telephelyeken dolgozó-

ké pedig 15 ezer fővel bővült. A foglalkoztatottak közül 4 millió 228 ezer fő tartozott a 15–64 évesek korcsoportjába, számuk egy év alatt 111 ezer fővel (2,7%-kal) emelkedett. A **foglalkoztatási arány** – ugyanezen időszak alatt, a 15–64 évesek körében – 2,2 százalékponttal 64,8%-ra nőtt. A férfiak foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, esetükben a foglalkoztatási arány az előző év azonos időszakához képest 2,4 százalékponttal, 71,3%-ra, a nőké 2,0 százalékponttal, 58,4%-ra emelkedett. Mindhárom fő korcsoportban bővültek a foglalkoztatási mutatók. A munkaerőpiacon kis számban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 26,7 a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 81,3, az idősebb, 55–64 éveseké pedig 46,4%-ra növekedett.

- A **munkanélküliek száma** – 2015. július–szeptemberben a 15–64 éves népesség körében – 292 ezer fő volt, 39 ezerrel (12%-kal) kevesebb az egy évvel korábbinál, míg a **munkanélküliségi ráta** 6,5%-os értéke a 2014. július–szeptemberihez képest 0,9 százalékponttal csökkent. A férfiakat alacsonyabb szintű munkanélküliség jellemezte (6,2%), mint a nőket (6,8%), ugyanakkor az egy évvel korábbihoz viszonyított javulás mértéke a két nem esetében megegyezett: egyaránt 1,0 százalékpont volt. Mindhárom fő korcsoportban a munkanélküliség csökkenése volt jellemző: a munkanélküliségi ráta a 15–24 éves fiataloknál 16,7, a 25–54 éveseké 5,6, az 55–64 éveseké 5,4%-ra mérséklődött. A munkanélküliek 49,2%-a **tartósan**, azaz legalább egy éve **munkanélküli**, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** 18,9-ről 19,3 hónapra nőtt.³
- **2015. január–augusztusban** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szinten⁴ átlagosan havi **bruttó** 243 100 forintot kerestek, ennek – családi kedvezmény nélkül számított – **nettó** összege 159 300 forint volt. (A családi kedvezményt is figyelembe véve a nettó bér 166 100 forintra becsülhető.) A kereseteket terhelő járulékok és a személyijövedelemadó-szabályok változatlanlansága következtében a bruttó és a nettó átlagkeresetek azonos mértékben, 3,7%-kal nőttek az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A közfoglalkoztatottak átlagkereseti adatait figyelmen kívül hagyva a növekedés szintén megegyezett, 3,8% volt. Az augusztus havi jelentősebb mértékű keresetnövekedési ütemre (5,4%) a fegyveres testületek⁵ illetményemelése, valamint a szociális területen dolgozók részére bevezetett kiegészítő pótlék volt hatással.
- A vállalkozásoknál alkalmazásban állók átlagosan havi nettó 169 500 forintot kerestek, 3,7%-kal többet a 2014. január–augusztusi-nál. A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a költségvetésben dolgozók nettó bére 161 700 forint volt, ez 4,1%-kal meghaladta az egy évvel korábbit, miközben a nonprofit szervezeteknél alkalmazottak nettó átlagkeresete egy év alatt 3,0%-kal, 153 600 forintra emelkedett. (A költségvetési intézmények és a nonprofit szervezetek kiemelését a közfoglalkoztatottak jelentős száma indokolja, ugyanis ebben a két gazdálkodási formában alkalmazzák 94%-ukat.)
- A költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél a foglalkoztatottak egy része, mintegy 190 ezer fő – az adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban** részesült, ennek összege átlagosan havi bruttó 9700, illetve 9300 forint volt.
- **2015 I. félévében a keresetek reálértéke**⁶ nemzetgazdasági szinten – a 2014 I. félévi 3,9%-os növekedést követően – 3,8%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. (A családi adókedvezmény 2014-től a személyi jövedelemadó mellett a munkavállalói nyugdíj és egészségbiztosítási járulékok terhére is érvényesíthető.) A családi kedvezmények figyelembevételével becsülhető nettó átlagkereset 166,1 ezer forint volt, 3,4%-kal több a 2014. I. félévinél. A legalább három gyermeket nevelőknél kiemelkedő, átlagosan 206,5 ezer forint volt ennek összege, ami több mint 50 ezer forinttal meghaladta az eltartott után kedvezményre nem jogosultakét.

³ A 15–74 éves népességen belül.

⁴ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

⁵ Ezen belül a keresetek a honvédelemben 31, a közbiztonság, közrend és a tűzvédelem területén egyaránt 23%-kal nőttek a 2014. augusztusihoz viszonyítva.

⁶ A személyi jövedelemadó-rendszer 2011. évi változása és elsősorban a családi adókedvezmény bevezetése miatt új számítási módszer alkalmazása vált szükségessé. A mikroszimulációs modellen alapuló módszertani fejlesztés lehetővé tette a nettó és a reálkeresetek alakulásának gyermekszám szerinti becslését, figyelembe véve a családi adókedvezmény hatását is.

A családi kedvezmény figyelembevételével számított nettó és reálkereset alakulása, 2015. I. félév

1. tábla

Eltartott gyermekek száma	Nettó kereset		Reálkereset	A létszám megoszlása, %
	forint/fő/hó	változás az előző év azonos időszakához viszonyítva, %		
Nincs eltartott gyermek	155 800	3,5	3,9	48,5
1 gyermek	163 300	3,4	3,8	25,4
2 gyermek	182 800	3,3	3,7	20,1
3 vagy annál több gyermek	206 500	3,1	3,5	6,0
Nemzetgazdaság összesen	166 100	3,4	3,8	100,0

- A **fogyasztói árak** alakulására 2015 első kilenc hónapjában mérsékelt hullámzás volt jellemző, az év eleji mérséklődés májustól növekedésbe fordult, **szepemberben** azonban az árszínvonal 0,4%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól. **Január–szepemberben** összességében a fogyasztói

árak 0,3%-kal csökkentek az előző év azonos időszakához képest, amihez elsősorban az üzemanyag- és az energiaárak süllyedése járult hozzá.

- 2015. január–szeptemberében a **javak főbb csoportjai** közül a legnagyobb mértékben az egyéb cikkek (lakással, háztartással és testápolással kapcsolatos cikkek, gyógyszerek, járműüzemanyagok, valamint kulturális cikkek) árszínvonala csökkent (4,6%), ezen belül a járműüzemanyagokért 12%-kal kellett kevesebbet fizetni, mint egy évvel korábban. A háztartási energia fogyasztói ára 3,8%-kal csökkent, ezen belül az elektromos energiáért 5,7, a vezetékes gázért 2,8, a távfűtésért 3,4%-kal kellett kevesebbet fizetni, mint előző év azonos időszakában. Az élelmiszerárak 0,5%-kal emelkedtek, ezen belül a hús, hal és készítményeik 1,3, a tejtermékek 2,4, a liszt 4,6, a cukor 15%-kal lett olcsóbb, miközben a tojás 5,9%-kal drágult. Az idényáras élelmiszerek, azaz a burgonya, a friss zöldség, gyümölcs ára átlagosan 9,2%-kal emelkedett. 2015 első kilenc hónapjában a ruházati cikkek árszínvonala 0,1%-kal mérséklődött, a tartós fogyasztási cikkeké ugyanakkor – elsősorban a járművek drágulásával összefüggésben – 0,5%-kal emelkedett. A főcsoportok közül továbbra is drágultak a szeszes italok, dohányárak (2,9%), valamint a szolgáltatások (2,0%), utóbbin belül a pénzügyi szolgáltatások ára 3,6, a közlekedési szolgáltatásoké 1,5, a lakbér, lakásszolgáltatás díja pedig 1,3%-kal nőtt.
- 2015 január–szeptemberében a **nyugdíjasok** esetében a fogyasztói árak 0,3%-kal haladták meg az előző év azonos időszakit.

Összefoglaló adatok

(indexek az előző év azonos időszakának százalékában)

2. tábla

1.) 2015. január–augusztus

Megnevezés	2014	2015		
		január–július	augusztus	január–augusztus
Ipari indexek				
termelés	107,7	106,7	106,2	106,6
értékesítés belföldre	100,8	103,0	102,5	103,0
értékesítés exportra	110,5	108,7	109,0	108,7
létszám	102,5	102,8	102,3	102,8
termelékenység	105,3	104,1	104,4	104,1
Építőipari termelés indexe	113,5	106,7	93,9	104,7
Mezőgazdasági értékesítés indexe	114,2	114,0	105,2	112,5
Kiskereskedelmi forgalom indexe	105,1	106,2	104,6	106,0
Behozatali értéke, millió euró	78 232	48 016 ^R	6 060	54 076
értékindexe	104,7	105,5 ^R	106,2	105,6
Kivitel értéke, millió euró	84 506	52 868 ^R	6 519	59 386
értékindexe	104,0	107,5 ^R	106,2	107,4
Árindexek				
ipari termelői árak	99,6	99,2	99,2	99,2
ipari belföldi értékesítési árak	97,9	97,1	96,8	97,1
mezőgazdasági termelői árak	93,9	94,3	96,2	94,4
behozatali forintárak	100,1	99,0
kiviteli forintárak	101,1	99,5
Alkalmazásban állók létszáma, ezer fő	2 823	2 872	2 930	2 879
index	104,5	102,3	102,7	102,4
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	7,8	6,5 ^{b)}
Bruttó átlagkereset, ezer forint	237,7	243,4	241,7	243,1
nominális index	103,0	103,5	105,4	103,7
Nettó átlagkereset, ezer forint	155,7	159,4	158,3	159,3
nominális index	103,0	103,5	105,4	103,7

a) A 15–64 éves népességben belül.

b) 2015. július–szeptember.

^R Revidált adat.

2.) 2015. január–szeptember

Megnevezés	2014	2015.		
		január–augusztus	szeptember	január–szeptember
Fogyasztóiár-index	99,8	99,8	99,6	99,7
Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege, milliárd forint	-803	-915	-40	-955
Ebből:				
központi költségvetés	-817	-980	-26	-1 007
társadalombiztosítási alapok	8	34	-4	30

<p>További információk, adatok (linkek):</p> <p>Táblák</p> <p>www.ksh.hu</p>	<p>Elérhetőségek:</p> <p>kommunikacio@ksh.hu</p> <p>Információs szolgálat</p> <p>Telefon: (+36-1) 345-6789</p>
---	--